

DIRVA

Nr. 124

Spalis-October 28, 1960

Cleveland, Ohio

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SEIMAS ATSAKĖ KREMLIUI

Pavergtųjų Seimo pilnatais spalis 24 atžymėjo Vengrijos sukilimo metines ir pasisakė dėl Kremliaus pateiktos Jungtinės Tautoms vadinamos kolonizmo deklaracijos.

Vengrijos klausimu priimtoji rezoliucija prašo Jungtines Tautas atmesti Vengrijos komunistinės delegacijos įgaliojimus, pratesti JT specialaus referento Vengrijos klausimu, L. Munro, įgaliojimus ir pareikalauti Sov. Sąjungą, kad ji vykdytų JT nutarimus Vengrijos klausimu.

Dėl Kremliaus bandymo savo propagandai pajungti buvusias kolonijas Pavergtųjų Seimas priėmė atsisaukimą į laisvojo pasaulio delegacijas Jungtinėse Tautose. Pavergtųjų Seimas "reiškia savo visišką pritarimą Jungtinių Tautų bet kuriai akcijai, pagal Jungtinių Tautų Chartos nuostatus užtikrinti visuotinę respektą tautų apsisprendimo principui ir užtikrinti šio principo vykdymą".

Konkrečiai Pavergtųjų Seimas šaukiasi į laisvuosius Jungtinių Tautų narius, kad Jungtinės Tautos ryšium su Chruščiovo iškelto kolonizmo klausimu;

"(a) patvirtintų aiškiai ir įsakmiai kiekvienai valstybei ir tautai nenusavinamą teisę be jokio išorinio įsikišimo ar spaudimo laisvai nuspręsti savo likimą, savo valdymosi formą ir savo tarptautinius ryšius;

"(b) kiekvieną bet kurios valstybės ar tautos pajungimą, — nepaisant kokio pavidalo tas pajungimas būtų, — kitos valstybės valiai deklaruotų tautų apsisprendimo visuotinio principo pažeidimu, kurio pašalinimą laikytų teisingu savo rūpesčiu;

"(c) kviestų panaikinti visas koloninio viešpatavimo ir vienos valstybės ar tautos pajungimo ar priklausomybės kitai formos, vistic po kokia legalumo skraiste tokie santykiai būtų slepiami ir kokia bebūtų jų istorinė kilmė;

"(d) nutartų, kad vienintėlė tikra priemonė valstybės ar tautos apsisprendimo teisei vykdyti yra laisvi rinkimai, Jungtinėms Tautoms prižiūrint;

"(e) įsakmiai nutartų, kad aukščiau minėti princi-

pai taikintini Albanijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Estijai, Latvijai, Lenkijai, Lietuvai, Rumunijai ir Vengrijai".

Prie šio Pavergtųjų Seimo atsisaukimo į JT laisvuosius narius pridėtas memorandumas apie teisinę ir faktinę sovietinio kolonizmo padėtį Centro ir Rytų Europos kraštuose.

Pavergtųjų Seimo pilnatais apsilankė ir žodį tarė

tautinės Kinijos ambasadorius Dr. T. F. Tsiangas, Filipinų delegatas JT R. Bagatsingas ir Australijos delegatas JT W. C. Wentworthas. Specialiam Pavergtųjų Seimo posėdžiui Vengrijos klausimu pirmininkavo Pavergtųjų Seimo pirmininkas V. Sidzikauskas. Pavergtųjų Seimą sveikino Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos pirmininkas Ku Cheng-kang.

Kor.

"MODERNI" TECHNIKA. "Komunistinio darbo brigada" iš Vilniaus moksline tyrimo instituto darbuojasi prie dujotiekio vamzdžių tiesimo Vilniaus mieste. (H. Liansbergio nuotrauka iš "Komjaunimo Tiesos" 1960 m. spalio 16 d.)

Perversmas Salvadore

Tys armijos karininkai ir trys civiliai perėmė Salvadoro valdžią po nekrūvinio perversmo prieš prezidentą Jose Marią Lemus. Pastarasis ištremtas į Gvatemalą, iš kur ruošiasi vykti į JAV. Krašte, kaip skelbiama, esą ramu.

Salvadore buvo įvesta nepaprastojo mėto būklė rugsėjo 5 po studentų demonstracijų prieš prez. Lemus režimą. Perversmininkai sako, kad Lemus režimas nesilaikęs 1950 metų konstitucijos, Bidinga, kad ir pats Lemus valdžią buvo užėmęs 1948 metais panašaus karininkijos perversmo keliu.

Perversmininkų grupė paskelbė, kad nauji rinkimai bus vykdomi 1962 metais, ir jie bus visiškai laisvi. Viena iš pirmųjų perversmo pasekų yra pripažinimas visų veikusių politinių partijų, jų tarpe ir naujos nelegalios "revoliucinės balandžio ir gegužio partijos", kuri remia Kubos premjerą Fidel Castro.

Valstybės departamento sluoksniai Washingtone sako, kad perversmo Salvadore buvę lau-

kiama, tačiau neturėta ryšio su perversmo vykdytojais.

* VENEZUELOJE per pakartotines kairiųjų riaušes vėl žuvo ir buvo sužeista keletas asmenų. Bendras žuvusiųjų per savaitę asmenų skaičius siekia 5, o sužeistų 66. Vyriausybė uždarė visas mokyklas iki atskiros potvarkio ir įspėjo, kad sekančios demonstracijos bus anksčios išskaidomos jėga.

Demonstrantai -- komunistai ir Castro tipo kairieji -- reikalauja vyriausybės reorganizacijos. Dabartinė prez. Betancourt vyriausybė jau kurį laiką puola kairiųjų dėl jos draugiškumo Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir šaltumo Fidel Castro režimui Kuboje.

* Paryžiuje kalbama, kad prez. De Gaulle galės sutikti diskusijas su Alžiro sukilėliais politinius ir karinius klausimus tose pačiose derybose. Ligi šiol jis reikalavo, kad sukilėliai pirmiausia sutiktų daryti ginklų paliaubas.

Prieš septynerius metus, Liudo Sagio pastangomis Clevelande įkurta tautinių šokių grupė "Grand-nél" sėkmingai reiškėsi lietuviškoje visuomenėje, koncertavusi Clevelande, Chicagoje, Detroite ir Kanadoje. Šokėjų tėveliai ir patys šokėjai, atsidėkodami už darbą ir skatindami toliau veikti, vadovui įteikė gražų P. Vėbros medžio raižinį "Vargo Mokykla". Nuotraukoje: A. ir L. Sagiai ir raižinį įteikusi grupės narė J. Kavaliūnaitė.

V. Plidžinsko nuotrauka

AMERIKA GINS GUANTANAMO BAZĘ

Jungtinės Amerikos Valstybės yra nusistačiusios kovoti ginklu, jei Kuba pabandytų sulaužyti Guantanamo bazės sutartį ir užimti tą bazę. Tai yra tvirta administracijos politika, remiama 1903 metų sutartimi, kurioje nėra klauzulės apie vienašališką sutarties nutraukimą, o JAV nelaiko bazės klausimą diskutuotinu.

Bet iš tikrųjų valstybės departamente netikima, kad Fidel Castro, nepaisant jo žūlaus tono, bandytų sutartį nutraukti, nes tai reikštų jo režimo galą.

Kalbant apie būklę Kuboje, nors ir pastebimas didėjęs gyventojų nepasitenkinimas prieš Castro režimą, tačiau netikima, kad jo vyriausybei šiuo metu grėstų didesnis pavojus. Tikrai Castro režimo bandymą atnešti du būsimieji derliai.

Washingtonė taip pat abejojama, ar Kuboje galės išsivystyti tokio masto pasipriešinimas, koks buvo "Ilepos dvidešimtšiosios sąjūdis" prieš Batistą. Šiuo metu jau esąs nemažas skaičius buvusių Castro rėmėjų, kurie nusivylė juo ir pabėgo į užsienius, bet ši opozicija esanti išsiblaškiusi ir nevieninga. Toliau esą maža vilties, kad partizaninės grupės pajėgtų įsikurti Sierra Maestra kalnuose be vietos gyventojų paramos, ir šiuo metu esą maža duomenų, kad tokios paramos jie galėtų tikėtis.

Turimomis žiniomis, kai kurie Lotynų Amerikos kraštai esą pasipiktinę Castro vyriausybės atsisakymu turėti reikalų su šokių valstybių komitetu, kuris buvo sudarytas San Jose konferencijoje ir turėjo nagrinėti ginčą tarp JAV ir Kubos.

JAV administracija šiuo metu

nesiruošia taikyti Kubai kitų sankcijų, išskyrus eksportinių prekių draudimą, kuris įsigaliojo šią savaitę. Taip pvz., nėra planuojama konfiskuoti Kubos turtų šiame krašte, nes jie nėra reikšmingi. Beje, didžiąją Kubos aktyvų dalį Castro vyriausybė prieš keletą mėnesių perkėlė iš JAV bankų į Kanadą.

Iš kitos pusės, JAV administracijoje vis labiau įsivyrėja įsitikinimas, jog daugumas Lo-

tytų Amerikos valstybių netoli-moje ateityje imsis ekonominių sankcijų prieš Kubą per Amerikos Valstybių Organizaciją.

Tokios pažūros vyravo valstybės departamente po to, kai Kuba konfiskavo dar 166 įmones, kurių savininkai buvo JAV bendrovės arba atskiri JAV piliečiai. Po šių konfiskacijų Kuboje eliminuotos visos didesnio masto amerikinės investicijos.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

Nixonas žada viršūnių konferenciją, jei...

Viceprez. Nixonas pažadėjo, jeigu būtų išrinktas, viršūnių konferenciją su Chruščiovu, bet tik tada, jei JAV-Sovietijos atominių bandymų nutraukimo sutartis būtų jau "matoma" vasario 1 dieną.

Toledo mieste pasakyoje kalboje viceprezidentas pareiškė, kad išrinkimo atveju jis lapkričio 9 prašytų prez. Eisenhowerį pasiųsti į Ženėvą ambasadorių Henry Cabot Lodge, kuriam būtų suteiktos instrukcijos siekti sutarties su rusais iki vasario 1 dienos. Jeigu tos derybos per 88 dienas parodytų, kad sutartis jau "matoma", Nixonas būtų pasiruošęs susitikti su Chruščiovu ir premjeru Macmillanu galutinai susitarti dėl viršūnių konferencijos.

Praktiškai Nixono pasiūlymas reikštų 88 dienų ultimatumą Sovietijai, po kurio, nesustatymo atveju, JAV atnaujintų atominius

bandymus.

* SOVIETIJA kaip patikimi šaltiniai skelbia, painformavusi Vak. Vokietiją, jog ji turinti "privataus" pasikalbėjimo, įvykusio New Yorke tarp Chruščiovo ir Macmillano, įrašytą juostą. Tuo tarpu nežinoma, ar premjeras Macmillanas žinojo, kad pasikalbėjimas registruojamas į juostą, bet po to pasikalbėjimų jis slėpė jų turinį, kurį sukėjęs apie naujos viršūnių konferencijos šaukimą. Kiek daugiau apie juos pasakė Chruščiovas, bet Macmillanas, grįžęs Londonan, dalį jų pareiškimų paneigė.

* VAK. VOKIETIJOS ambasadoriui Maskvoje Chruščiovas pareiškė, kad Sovietija neturinti intencijos pradėti naują Vak. Berlyno blokadą, bet esanti, kaip ir anksčiau, nusistačius baigti okupacinį miesto statusą.

* JAV informacijos agentūra paskelbė sen. Kennedy reikalavimus "konfidencialius" duomenis apie JAV prestižo kritimą. Iš jų aiškėja, kad gegužės paskutinėmis savaitėmis Prancūzijoje ir Anglijoje buvo apklausta po maždaug 1000 žmonių, iš kurių pasisakymų paaiškėjo, kad dėl Paryžiaus viršūnių konferencijos iširimo ir U-2 incidento apklaustieji kaltino ne tik Sovietiją, bet ir JAV, ir tuo būdu JAV prestižas tų žmonių akyse tada buvęs sumažėjęs.

* New York Times, nepriklausomas, bet dažniau rėmęs demokratų kandidatus laikraštis, pasisakė už sen. Kennedy kandidatūrą. Laikraščio nuomone, abu kandidatai turį maždaug tas pačias pažūras svabiausiais klausimais, bet viceprez. Nixono nusistatymas "nė colio laisvos teritorijos komunistams" reiškias perdidelius įsipareigojimus, ypač Azijoje, kur konfliktai tarp komunistų ir antikomunistų galį prasiveržti kiekvienu momentu. Vienas iš nelaimingai pagarsėjusių šiaip jau gerai informuoto dienraščio "rėmimų" buvo Fidel Castro revoliucijos propagavimas pirmosiomis jo režimo dienomis.

NOBELIO PREMIA POETUI SAINT-JOHN PERSE

Buvusiam prancūzų diplomatui Alexis Leger, kuris literatūrinuose sluoksnuose žinomas Saint-John Perse slapyvardžiu, paskirta 1960 metų literatūrinė Nobelio premija.

73 metų amžiaus laureatas, kuris nuo 1940 metų gyvena Jungtinėse Amerikos Valstybėse, premijos sprendėjų cituojamas, kaip poetas, kurio "vizijose atsispindi mūsų laikų sąlygos". Švedų akademija ypač giria jo naujausią, praeitą mėnesį pasirodžiusį rinkinį "Chronique", kuris esąs "pranašiškas atsisaukimas į Europą apmąstyti fatališką istori-

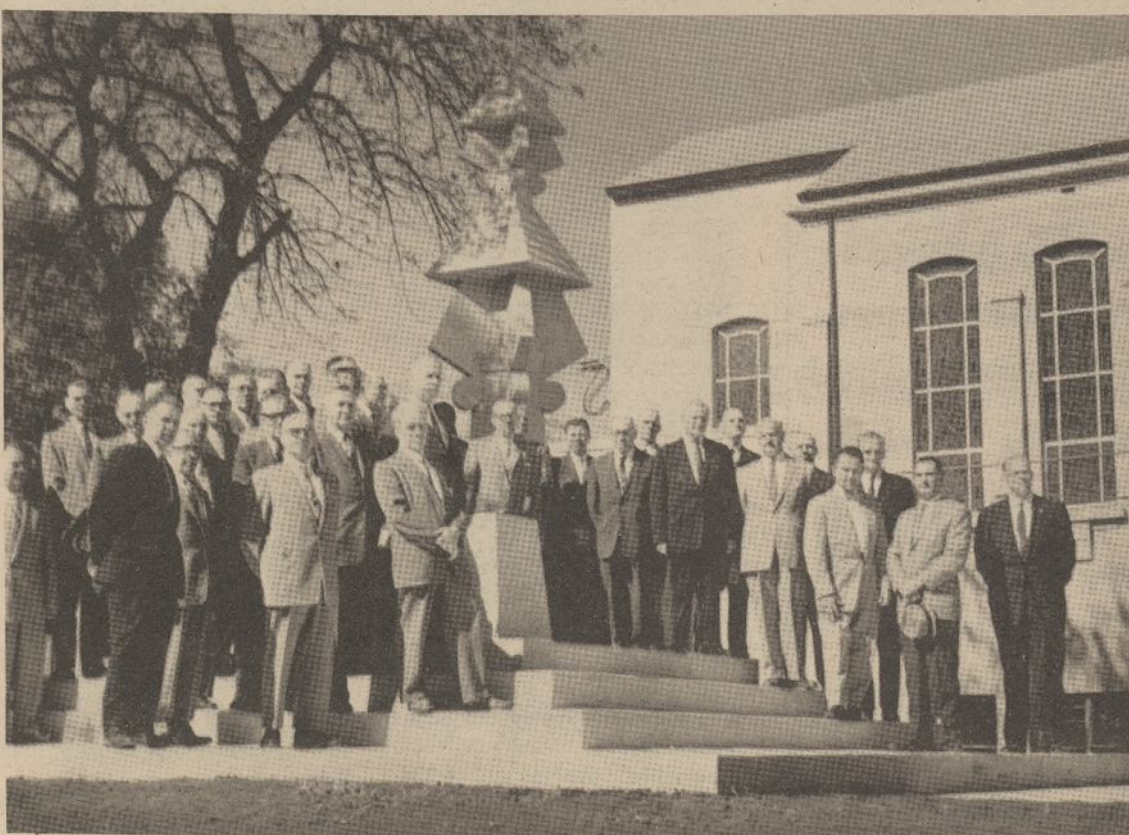
nių įvykių eigos punktą".

Leger pradėjo rašyti eilėraščius, prieš įstudamas į Prancūzijos diplomatinę tarnybą. Pirmasis jo eilėraščių rinkinys "Eloges" pasirodė 1911 metais. Per 42 metus tėra išleides tik šešis rinkinius, tačiau tie rinkiniai yra labai kondensuoti, sunčiai "įkandami" mažiau išprusiam skaitytojui. Kritikai jį apibūdina, kaip "poetų poetą" arba "poetą žinovams". Jo eilėraščius į anglų kalbą yra vertęs T.S. Eliot, į vokiečių -- Rainer Maria Rilke ir Hugo Hofmannsthal. Buvo bandymų versti jo kūrinius ir į kitas kalbas, tačiau daugumas kritikų pripažįsta, kad jo kūrybą išversti neįmanoma.

1940 metais pabėgęs iš Prancūzijos nuo artėjančių nacių armijos, jis apsigyveno Washingtone ir ilgą laiką dirbo Kongreso bibliotekoje. Čia pirmas jo išleistas rinkinys vadinosi "Tremtis".

KAIRĖJE: Chicagos ramovėnai prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės. Tai naujas J. Muloko kūrinys, šiais metais pastatytas Chicagoje, priešais Jaunimo Centro namus.

B. Beržinio nuotrauka

ILGIAUSIOJI ŠIO AMŽIAUS DIENA... (5)

Jei Hitleris būtų leides šarvuotom divizijom...

Davus pirmąjį aliarumą, Heinrich Hoffman su savo penkiais torpediniais laivais išplaukė iš Havre ir staiga prieš save pamatė miglos uždangą. Be abejo, tai buvo dūmų ekranas, dengias sąjungininkus, ir jis plaukė tiesiog, norėdamas pasisūti, kas yra kitos pusės.

Vos praplaukęs dūmų ekraną, prieš save pamatė nesuskaitomą laivų daugybę. Čia buvo beveik visas anglų karo laivynas: sunkieji, lengvieji kreiseriai, naikintuvai dominavo savo skaičiumi.

--Man susidarė įspūdis, lyg sėdėčiau mažojo valtyje, --vėliau pasakojo Hoffman.

Tuo pat metu laivų pasipylė sviedinių kruša. Nedelsdamas nė sekundės, nepaisydamas gausaus priešų, davė įsakymą pulti. Tai buvo vienintelė kontrafenzyva jūroje invazijos rytą. Aštuoniolika torpedų buvo paleista į sąjungininkų laivus. Viena torpeda patalė į norvegų naikintuvą "Svenner", ir jis nuskeno, pasimindamas su savimi 30 žmonių.

O tuo metu pirmoji 3,000 amerikiečių banga ruošėsi išlipti į krantą.

Berchtesgadene buvo ramu. Hitlerio lizde niekas nejudėjo. Führeris dar miegojo, o jo štabo viršininkas gen. Alfred Jodl ramiausiai gūrkšnojo kavą, skaitydamas naktinius raportus.

Naujienos iš Italijos buvo blogos. Roma kritė, ir feldmaršalas Kesselring traukėsi prieš smarkiai spaudžiamas Jodl galvojo, kad priešui pavyks prasiplauti pirmą, negu Kesselring susiorganizuos naujoje pozicijoje.

Rusijos fronte nieko naujo. Buvo laukiama rusų vasaros ofenzivos 30,000 km. ilgio fronte, kur 200 vokiečių divizijų -- daugiau kaip pusantro milijono karių bandė rusams priešintis. Jo adjutantas jam taip pat davė telegramą apie sąjungininkų ofenzivą Normandijoje. Jodl negalvojo, kad padėtis ten rimta. Labiausiai jis buvo susirūpinęs Italija.

Per keletą kilometrų nuo štabo, Strub kareivinėse, gen. Warlimon atidžiai sekė Normandijos įvykius. Jis gavo iš Rundstedto štabo telegramą, prašant stovintis rezerve prie Paryžiaus dvi šarvuotas divizijas pasiųsti į Normandiją. Tuo klausimu jis dar telefonu diskutavo su Rundstedto štabo viršininku gen. Blumentrit.

Warlimont paskambino Jodliui, prašydamas duoti leidimą toms divizijoms judėti. Bet Jodl nieko nenorėjo girdėti. Jis buvo įsitikinęs, kad tai nedidelio masto ofenzyva, ir von Rundstedt turįs savomis jėgomis atstumti sąjungininkus.

Toliau diskutuoti su Jodliu nebuvo prasmės. Štabo karininkai ruošėsi kalbėti tiesiog su Hitleriu, visai užmiršę Rommelf, kuris prie Ulmo ilsėjosi.

Jodl nutarimas von Rundstedto štabe padarė sprogusios bombos įspūdį. Niekas negalėjo tikėti. Von Rundstedt daužėsi po kambarį įsiūtęs kaip liūtas. Jis galėjo protestuoti. Kaip feldmaršalas jis galėjo kreiptis tiesiog į Hitlerį, bet jis nepakėlė telefono ragelio. Net toks svarbus momentas neleido senam maršalui nusižeminti ir maldauti žmogaus, kurį jis vadino "žigonų korporalą".

Yra žinių, kad Hitleris žinojo, jog von Rundstedt jo neapkenčia, bet sakydavo: "kol feldmaršalas murma, viskas gerai."

Tuo tarpu Rommelfio štabe gen. Speidel nieko nežinojo apie Jodl nutarimą ir manė, kad abi šarvuotos divizijos jau kelyje, ir greitai bus vietoje. Tad štabe visi buvo optimistiškai nusiteikę tikėdami, kad sąjungininkai vakarop bus į jūrą atstumti.

VII armija, kuri tuo metu jau kovėsi, taip pat jau galvojo, kad 352 divizija priešą atstumė į jūrą tarp Vierville ir Colleville.

Tai buvo pasekmė vieno blokhauso viršininko raporto, kurį jis pasiuntė į 352 divizijos štabą. Jame jis sakė: "Vandens pakraštįje priešas stengiasi pasislėpti

užpakaly mūsų kiliūčių. Didelis skaičius automobilių ir 6 tankai dega paplūdimyje. Išsilaipinimas sustojo. Laivai pasilieka jūroje toli nuo kranto. Mūsų artilerijos ir automatinų ginklų ugnis priešui padarė didelių nuostolių. Didelis skaičius žuvusių ir sužeistų guli paplūdimyje..."

Tuo metu Anglijoje gen. Eisenhoweris susirūpinęs laukė pirmųjų pranešimų apie invazijos pasekmes. Nepasisekimo atveju jis net buvo iš anksto suredagavęs komunikatą: "Mūsų bandymas išsilaipinti Cherbourg ir Le Havre rajone nepasisekė ir aš daviau įsakymą atsitraukti..."

Bet 9 val. 33 m. jo spaudos attache Ernest Dupuis pasauliui pranešė naujieną: "Gen. Eisenhoweriui vadovaujant, sąjungininkų karinės jėgos išsilaipino šiauriniame Prancūzijos krante."

Visoj Anglijoje darbininkai, išgirdę komunikatą, nutraukė darbą ir giedojo "God Save the King" bažnyčios atidarė duris ir gatvėse vienas kitą nepažįstą dalinosi linksma naujiena.

Amerikoje dar buvo naktis ir pirmieji naujieną sužinojo darbininkai, dirbą naktinėje paiminoje.

Berchtesgadene karininkai tarėsi, kaip pranešti naujieną Hitleriui, 9 val. ryto jie greitomis išgautų pranešimų padarė atžymėjimus žemėlapyje ir gen. Rudolf Schmudt nuėjo kelti Hitlerio. Šis ramiai išklauė raportą ir pasiuntė ieškoti feldmaršalo Keitelio ir gen. Jodlio. Kada juodupasirodė, Hitleris jau buvo pilnai apsiirėgęs ir susijaudinęs.

Hitleris vis dar buvo įsitikinęs, kad tai dar nėra tikroji ofensyva. Diskusijose net nebuvo paliestas klausimas siųsti į pajūrį prie Paryžiaus stovinčias šarvuotas divizijas.

10 val. 15 min. feldmaršalo Rommelfio namuose Herrlingene suskambėjo telefonas. Jo štabo viršininkas padarė pranešimą apie paskutinius įvykius. Rommelfis klausėsi, nesakydamas nė žodžio, nustebintas ir sujaudintas.

Jis palaukė, kol gen. Speidel baigė raportą. Paskui keletą kartų pasakė: "Koks aš kvailys! Koks aš kvailys!"

Tai buvo toji ofenzyva, kurios jis seniai laukė...

Rommelfis tuoju išsiruošė į kelią. Visą laiką savo šoferį ragino važiuoti greičiau. Kpt. Lang, atsisėdęs užpakaly, dar niekad nematė feldmaršalo Rommelfio taip nusiminusio.

Pakely Reimse jis iš naujo susijungė telefonu su savo štabu. Žinios, kurias gavo, buvo ne linksmos. Ir rąkom ėmė daugyti stalą:

--Mano draugiškas priešas, Montgomery!

Paskui dar pridėjo:

--Viešpatie, kad tik šarvuota divizija atvyktų laiku, mes per tris dienas atstumsime!

Bet toji divizija buvo sulaukita Paryžiuje. Hitleris neleido judėti abiem šarvuotom divizijom. Ir kai po dešimties valandų leido, nebuvo jokios vilties, kad jos pasieks tą lemiamą dieną. 12-toji SS divizija atvyko tik birželio 7 rytą, o šarvuotoji "Panzer Lehr", trūkdoma orinių ata-

kų, atvyko tik birželio 9. Tik viena 21-ji divizija galėjo dalyvauti birželio 6 mūšyje.

Rommelfis, prieš pasiekdamas štabą, Langui pasakė:

--Tikėkite, kad sąjungininkai nepradėjo antros invazijos iš Virduržemio jūros. Jei aš būčiau sąjungininkų vadas, galėčiau karą užbaigti per penkioliką dienų.

Kada jie pasiekė La Roche-Guyon, Lang išsoko pirmas, kad įspėjus gen. Speidel apie feldmaršalo sugrįžimą. Didžiajame kambaryje jis išgirdo Wagnerio operos muziką, sklindančią iš štabo viršininko kambario.

Lang nustebintas paklausė generolo Speidel:

--Kaip jūs galite šiuo momentu klausytis operos?

Speidel nusišypsojo ir atsakė:

--Mano mielas Lang, juk jūs negalvojate, kad ši muzika sukludys mums atstumti priešą?

Tuo metu į kambarį įėjo Rommelfis ir tuoj pradėjo studijuoti pranešimus iš fronto, 21-os šarvuotos divizijos kontrataką nepasisekė. Lang klausiančiai pažūrėjo į maršalą.

--Ar manote, kad mes dar galėsime atstumti priešą?

Rommelfis patraukė pečiais.

--Aš tikiuos, iki šiam laikui man vis dar sekėsi.

Paskui jis išėjo ir vienas užsidarė savo kambarį.

(Pabaiga)

DEMOCRATIC ORGANIZATION
says RE-ELECT

Masgay

CLERK OF COURTS

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ.

PERRINKITE FRANK S. DAY County Recorder Demokratų linija turi likti County Recorder's įstaigoje

Paremkite Cuyahoga Recorder's įstaigos darbininkų demokratišką lygybės liniją. O ją Frank S. Day įvedė neatsižvelgiant į rasę, tikybą ir tautybę. Tai rodo pavyzdžiai, kada visa eilė tautybių yra atstovaujama aukštose vietose. Ir jie visi reiškia didelį pagyrimą dėl tokios County recorder's programos.

Frank S. Day, kaip County Recorder, yra puikiai užsirekomendavęs. Todėl jis nusipelno per rinkimo. Ir lapkričio 8 d., visuotiniuose rinkimuose atsiminkite, kad jis yra demokratų sąrašė. Joks kitas tos apskrities pareigūnas nėra tiek pasižymėjęs tvarkant pavestą darbą, kaip Frank S. Day.

BALSUOKITE IR JŪSŲ BALSAS UŽ
FRANK S. DAY BUS ĮVERTINTAS

GANDHI MOKINYS ORGANIZUOJA "LAISVĖS MALDININKŲ PROCESIJAS"

Spalio 23, Vengrijos sukilimo sukakties dieną, garsųjį Andau tiltą, per kurį 1956 metų lapkričio pirmosiomis dienomis, po brutalių sovietinės intervencijos, pabėgo daugumas vengrų pabėgėlių, pasiekė neįprastą maldininkų procesiją. Grupė netoli geležinės uždangos įsirengė papilinių stovyklą ir ligi lapkričio 4 garsaus indų kovotojo Gandi dvasioje pasninkavo ir melsis dėl tautų laisvės, taikos ir teisės.

Grupės organizatorius ir vadovas buvo 33 metų amžiaus indas Tapeswar Nath Zutchi. Gandi mokinyr ir chemijos studentas iš Indijos savo gyvenimo uždavinį pasistatė dvasinę kovą dėl žmonių laisvės visame pasaulyje.

Pirmoji misija nuvedė jį į Berlyną. Ten komunistinės įstaigos dėl suprantamų priežasčių uždraudė jam įvažiavimą į sovietinę zoną. Zutchi prie pat Brandenburgo vartų, sovietinio sektoriaus ribų, pasistatė palapinę ir pasninkavo dėl laisvės. Nors pradžioje daugumas berlyniečių iš abiejų zonų ir šypsojosi, iš savo patirties žinodami komunistų kurtumą tokiems argumentams, bet jie staiga sukluso, kai Gandi mokinyr vieną dieną įsmuko į sovietinį sektorį ir ten nešiojo plakatą, šaukiantį: "Žmonės už geležinės uždangos! Pirmasis žingsnis į laisvę: meskite baime ir kalbėkite tiesiai!"

Žinoma, po kelių minučių atsirado "liaudies policininkai", kurie atėmė iš drąsiojo indo plakatą ir jį areštavo. Netrukus jis buvo išstremtas į Vakarų Vokietiją. Lėktuvu jis grįžo atgal į Berlyną ir dar kartą bandė įsiveržti į sovietinį sektorį. Bet komunistai šį kartą griežėsi kitos taktikos: jie apšaukė jį "šizofreniku indu", kuris esąs "kapitalistinio imperializmo įrankis". Tik daugelis pritariančių laišku iš įvairių Vokietijos vietų sako, kad gyventojai jį laiko žmogumi su tikromis, paprastomis ir geromis idėjomis.

Su gėlėmis jį sutiko vengrų pabėgėliai Muenchene, kai jis ten atvyko organizuoti "maldininkų kelionės" į Vengrijos pasienį. Spalio 2 į 600 km kelionę išsileido būrys vengrų, vokiečių, austrų ir vienas anglų laikraštininkas. Atsisveikinimo kalboje jis pareiškė:

Ir sovietinė spauda kartais pasako teisybę: tą dieną, kai iš Kongo buvo išvartas Sovietijos ambasadorius, Maskvoje išėjo "Krokodilo" numeris su šiuo viršeliu, rodančiu, kaip afrikiečiai šiuoja laukan imperialistus.

"Mes girdėjome, kad Vengrijoje neseniai išleisti įstatymai, leidžią bausti mirtimi 16 metų jaunuolius... Daug žmonių ašarojo dėl kriminalinių nusikaltėlių, kaip pvz. Chesmano nubaudimo mirtimi? O kiek žmonių verkia dėl vaikų žudymo Vengrijoje? Tikrai nedaug. Kodėl? Nes mes dar nepadarėme pakankamai žygių, kad būtų išgirstas žmonių balsas prieš nežmonišumą. Mano veikla Europoje nukreipta į tikslą -- ieškoti tylių metodų kovai prieš smurtą už geležinės uždangos. Tam tikslui aš skiriu savo gyvenimą. Jeigu jūs ir nevisai pritariate mano idėjomis, turėtumėte kiek galėdami man pagelbėti, nes geriau yra ką nors daryti, negu visai nieko neveikti. Taigi, pradėkite šį žygį, išreikdami meilę savo broliams, kurie kasdien kenčia komunistinę tironiją." tp

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1711
Rezidencijos RERepublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antrad., ketvirtad.,
penktad.

Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas:
Ofiso RERepublic 7-5020.
Namų WAlbrook 5-3765.

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2557 W. 69th Street
(Įėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
šeštadieniais:

2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES

Išleiskite, akacijos žydi!

Vakaruose gyvenęs vengrų rašytojas Deszo Arvay, kurio romaną DAR TRYS VALANDOS NAKTIES pradame spausdinti šiame Dirvos numeryje, ryškiais vaizdais piešia savo herojų gyvenimą vengrų laisvės kovų fone. Ilona Farkasch, chemijos studentė, yra sumta komunistinių organų. Jos tardytojas rusas Kuzinas, prisidengęs vengriška Kovaco pavarde, yra slaptosios komunistų policijos AVO tardytojas, kurį sužavi vengrės išdidumas ir patriotizmas, paskatindamas ją išlaisvinti. Tačiau nakties liko tik trys valandos, nešančios tragišką sukilimo finalą.

Saulė leidžiantis, sužeravo dangus už Budos kalnų. Iki šešėliai tįso virš vandens ir Duonojaus tiltų, pasiekdami Pestą, laukiantį vakaro. Prieblanda leidosi į miestą, kurio stogai dar spinduliavo dienos kaitra. Oras virš namų jūros virpėjo, ir pirmieji žiburiai sumirgėjo, kaip karštyje. Ejo naktis, Pakilo lengvas vėjelis. Jis nešė dieną prasiskleidusių baltų žiedų kvapą į Ofeno pilies šlaitus, į sodus, parkus ir alėjas. Nutekamieji vamzdžiai ir kanalai rijo miesto garus. Viduraktį malonus kvapas apšėmė gatves ir skersgatvius, pro atvirus langus įsiveržė į namus. Moterys glostė rankomis pagalvės ir kalbėjo: "Aš negaliu miegoti": ir jų vyrai padėjo. Studentai išsiblaškę rymojo virš knygų: atsitoję jie uždarinėjo langus. Kitur merginos plačiai pravėrė langus, pačios nežinodamos kodėl. Ilona, stovėdama po savo betoninės, be langų celės ventiliatoriumi, sušuko:

--Išleiskite, akacijos žydi!
AVO sargybinis koridoriuje sustojo, paskui ėjo nuo celės prie celės, žvalgydamasis pro durų langelius. Kaliniai miegojo, tik mergina vienuotėje stovėjo, atsisėmusi į sieną, galvą nukreipusi į lubas. Sargybinis trinkelėjo kumščiu į duris:
--Gul!
Kitose celėse kaliniai pašoko iš miego. Ilona sukruto ant medinių narų. Sargybinio žingsniai nutolo. Tuksėjimas, veržėsi per sieną, kalinių kalba iš celės į celę.

KAS ATSITIKO? -- klausė ją.
AŠ NEGALIU MIEGOTI, -- atsakė.
KODĖL?
AKACIJOS ŽYDI!
IŠ KUR ŽINAI?
ATSISTOK...
Kaimynas davė įspėjimo ženklą. Metalinė plokštė prie šaltų langų buvo nustumta į šalį. Kalėjimo sargas ilgai žiūrėjo į gulintį merginą, paskui paleido dangtelį ir nuslinko tolyn. Ilona tuksėjo vėl:
ATSISTOK PO VENTILIATORIUM.
KODĖL?
TADA UŽUOSI JAS.
KĄ?
AKACIJAS.
Pokalbis nutrūko. Po valandėlės vėl pasigirdo stuksėjimas: AČIŲ.
LABANAKT, LASZLO.
LABANAKT.

Ilona užsnūdo neramiu miegu. Narai, dviejų metrų ilgio ir aštuoniasdešimties centimetrų pločio, užpildė trečdalią celės. Šalia merginos galvos gulėjo gabaliukas duonos. Aliumininis dubenėlis stovėjo šalia. Betoninės sienos spindėjo drėgme, šviečiant elektros lemputėi, kuri kabėjo virš durų, keturkampėje sienos skylėje. Ją gaubianti vielinė pyknė skleidė piršto storumo šešėlius. Atrodė, kad jie apnarpliojo grotomis kambarį ir visus daiktus jame: vandens kibirą, atmatų indą, narus, alumininį dubenėlį, duoną ir pačią Iloną. Koridoriuje suskambėjo raktų pūnelis. Spyna sugirgždėjo, ir Ilona pašoko. AVO policininkas stovėjo siaurose duryse.

--Išėiti, -- pasakė jis.
Ilona užsitraukė sijoną, atsisėjo ir išėjo į koridorių. Ji ne laukė komandų: dešinė, tiesiog, kairėn, laiptais aukštyn. Ji žinojo kelią į tardymą. Pirmąjį mėnesį kas naktį, antrąjį -- kas trečią dieną, paskui kartą per savaitę, dabar vėl kas naktį. Ties penkioliku kambariu Ilona sustojo. Sargybinis pabeldė, ir jie įėjo.

Rašomojo stalo lempa skleidė šviesą ant bylų ir dviejų riebių rankų. Kairioji tarp nykščio ir smiliaus laikė degančią cigaretę, dešinioji delnu rašiniojo plunksna-

koj. Riebius pirštai buvo trumpų sąnarių, nagai platus ir labai trumpi. Šviesos spinduliai krito ratu ant uniforminio AVO karininko švarko.

--Tardomoji kalinė Farkasch, --pasakė sargybinis ir išėjo iš kambario.

Ilona žvilgtelėjo pro Jupiterio lempos statyją. Langas buvo uždarytas, ties rėmų sankryža kabėjo išblįškęs mėnulis, lyg prikalta.

Kairioji ranka nuslinko po staliu ir įjungė Jupiterio lempą. Tūkstantis vatų smogė Iloną. Ji jau nebeatė jokiu bylų, jokių rankų, jokios uniformos, jokio lango, jokio mėnulio. Nieko daugiau nebebuvo tame kambaryje, išskyrus karštus Jupiterio lempos spindulius, kurie, prožektoriaus atmušami, grėžė Ilonos akis.

--Pakelk galvą, --pasakė balsas anapus lempos, -- ir atmerk akis.

Ilona bandė šyptelėti, bet jos pastangos nugrimzdė į akinančius spindulius. Jos veidas tapo geltono vaško kauke.

--Kada prisipažinsi savo nusikaltimą?

--Aš nepadariau jokio nusikaltimo, --pasakė Ilona.

--Duodu pusvalandį laiko. Jei neprisipažinsi, eisi į kalėjimą, kur savo fašistinės machinacijos pasisakysi per sapną.

Ilona nieko neatsakė. Buvo atverstas bylos viršelis, sušnarėjo sidabrinis popierius, sučiř-

kė degtukas, sukrebždėjo popieriuje plunksna.

--Dar dvidešimt minučių, -- pasakė balsas.

Jupiterio lempos šviesa kankino retiną už susiaurėjusių lėliukių. Liepsnojanti sidabriniai balta šviesa virto ištirpusios geležies raudonumu, sukurėjo į žalumą, akla tamsa turėjo švelninti, bet tamsybė dūrė, nes ji buvo akinanti.

--Dar dešimt minučių.

Scena iš "Žvakidės" premjeros Detroite. Kleboną vaidino K. Bricius, Liuciją -- A. Rastenytė, J. Gaižučio nuotrauka

DARBO IR PASIAUKOJIMO DEŠIMTMETIS

Detroit lietuvių dramos sambūris "Alka", kuriam vadovauja ir režisuoja akt. J. Pusdešris, š.m. spalio 15 d. savo veiklos dešimtmetį vainikavo A. Škėmos "Žvakidės", dviejų veiksmų vaidinimo spektakliu ir davė progos Detroito lietuvių visuomenei atitrukti nuo kasdienių rūpesčių, sutraukdamas virš 300 žiūrovų kovos tarp gėrio ir blogio stebėti, realaus gyvenimo dramos paa-

lyzuoti. Aštuonioliktą kartą Detroito liet. dramos sambūris "Alka" per pirmutinį savo veiklos dešimtmetį pasirodė Detroito lietuviams scenoje, turėjo kelias išvykas į Clevelandą ir Kanadą, davė 14 vaizdėlių per radiją, neskaitytą Vasario 16, Motinos dienos ir kitų minėjimų progomis sceninių pasirodymų.

Ir kas šiandien susikaučiavo tu idealistų būrelio paaukotas poilsio valandas, kas įkaimuos jų darbą,

Nixono žmona rinkiminėje kampanijoje

Prezidento kandidatų žmonos rinkiminėje kampanijoje figūruoja pirmą kartą šio krašto istorijoje. Jos, savo keliu, sukėlė naują įdomumą -- diskusijas, ypač moterų tarpe, kuri geriau tikėtų būti krašto "pirmąją poną" (prezidento žmona vadina "First Lady").

Tą naujenybę įvedė senatorius Nixonas, 1952 metais nominuotas viceprezidentu. Tai buvo padaryta gana rimtais sumetimais.

Kaip žinoma, Nixono pastangomis, jam esant kongreso atstovu, buvo patupdytas kalėjiman buvęs aukštas valst. departamento pareigūnas Alger Hissas, vogęs valstybės dokumentus sovietams. Antras smūgis komunistams buvo jo laimėjimas 1950 metais rinkimų į senatą nugalint komunistų remiamą demokratų kandidatę Helen Douglas.

Kad Nixonas nebūtų išrinktas viceprezidentu, nes pasitaiko viceprezidentui užimti prezidento vietą (kuri prieš kelius metus panašiai prezidentu atiteko Trumanui), komunistai, radikalai ir "kiaušingalviai" intelektualai demokratų partijoje, kai tik prasidėjo rinkimų vėjus, pradėjo skelbti, kad Nixonas nuslėpęs rinkimų vajui aukotas sumas, kad jis tuos pinigus sunaudojęs sau ir nesumokėjęs už juos pajamų mokesčių. Raudonieji taip bandė priversti respublikonų partiją, kad ji atmetų Nixono

kandidatūrą ir gen. Eisenhoweris priverstų jį rezignuoti. Eisenhoweris, nors nevertė Nixoną pasitraukti, bet laukė, kad jis pats rezignuos.

Nixonas tuo tarpu gavęs radijo ir televizijos stočių sutikimą visuomenei pasiaiškinti, televizijos studijoje šalia savęs pasisodino žmoną, Patriciją, abi jaunametes dukreles ir šuniuką. Tai sudarė žiūrotojams tipišką amerikinės šeimos portretą. Nuoširdžiai atpasakojęs savo gyvenimą, išaiškinęs, kad tą keilią tūkstančių dolerių sunaudojo ne sau, o rinkimų kampanijai ir su rinkimų komiteto žinia, nušlavė tą pasalinę raudonųjų kaltinimą ir sukėlė didžiausias visuomenės simpatijas.

Eisenhoweris, išklaušęs per televiziją jo pasiaiškinimo, susitikęs Nixoną, su ašaromis akyse jį apkabinęs išgyrė už tokį žygi, ir respublikonų partijos vadai, nudžiugę tokia išėjimi iš keblios padėties, stojo kampanijon nauju užsidegimu. Su Nixonu nuo tos dienos drauge keliavo ir jo žmona.

Kai 1956 metais vėl buvo paskesinta Nixonui užkirsti viceprezidento nominaciją ir jo vieton pirštus Herteris, dabartinis valstybės sekretorius, Nixono pozicija jau buvo tokia stipri, kad nuo to nukentėjo pats Nixono priešas,

(Nukelta į 4 psl.)

pasiaukojimą? Idealizmas ir pasiaukojimas -- ne prekė: nepasversis ir nekainuos.

Dabar apie "Žvakidę", kurios pastatymui rengtasi keturi mėnesiai, repetuojant po dukartus į savaitę.

Pats veikalas, kurį "Darbininkas" pirmutine premija apdovanojo, savo idėja ir lukštenamą problemą, persunkta misticismu, gana originalus, naujoviškas ir sunkokai "įkandamas", nors abu veiksmams vyksta Lietuvos bažnytkaimio zakrastijoje pirmosios rusų okupacijos metu. Tačiau "Alkos" dramos sambūrio aktoriai "Žvakidę" ne tik "įkando", bet ir "suvirškino" ir labai vy-

kusiai perdavė žiūrovui rampos šviesoje. Jei veikėjai (K. Gričius, vaidinęs kleboną, J. Pusdešris - Adomą, A. Gubilas - Antaną, V. Ogilvis - Kostą, A. Rastenytė - Liuciją ir D. Janukvienė - Agotą) nebūtų Detroito lietuviams pažįstami, tai žiūrovai būtų manę, kad profesionalai aktoriai vaidina. Kiekvienas žingsnis ir judesys apgalvotas, kiekviena detalė giliai išmąstyta, įsisąmoninta ir išgyventa.

Kaip mišriame, puikiai susidainavusiame chore negali atskirti vieno pasikro dainininko balso, taip ir šiame "Žvakidės" pastatyme sunku būtų pasakyti, kuris aktorius buvo geresnis. Visi veikėjai buvo "susi-dainavę" savo vaidmenis atliko pasigėrėtina ir valdė įtemptą žiūrovo dėmesį nuo scenos atidarymo iki jos uždarymo. Kaikurios scenos sukėlė šurpą ir spaudė ašaras.

Vos tik prasivėrus uždangai, pasigirdo žiūrovų šnibždesys: "Zakrastija, zakrastija"... Vadinasi, nereikėjo pasakyti ar užrašyti, kas scenoje vaizduojama, nes V. Ogilvio ir J. Pusdešrio pagamintos dekoracijos pilnai atitiko savo paskirtį. Ma-lonu buvo klausytis ir vargonų muzikos, kuri šiam reikalui buvo vykusiai parinkta ir pritaikinta. Rodos, kad ir varg. A. Mateika bus savo nagus ten prikišęs.

Poras pastabėlių. Mintijimas "iš juostos", kurios pats mintytojas klausosi, nebuvo efektyvus, nes pati juosta buvo silpnai girdima ir pačiam veikėjui sunku svetimus žodžius išgyventi, o dar sunkiau visa tai perduoti žiūrovui. Visai bereikalo autorius amerikonišką televiziją čia pamėgdžioja. Adomas ir Antanas, įėję scenon šautuvais ginkluoti, turėjo avėti lietuviškus aulinius batus, nes tada Lietuvoje amerikoniškų kariškių batų niekas dar neturėjo.

Bendrai, "Žvakidės" spektaklį žiūrovai priėmė labai šiltai ir "Alkos" dramos sambūrio veikėjai tuo gali didžiulius. Tik siūlyčiau į puikybę labai nepasikelti ir dar kartą su "Žvakide" Detroito lietuviškajai visuomenei pasirodyti, kad dar 300 lietuvių galėtų ją pamatyti ir tuo puikiai pastatymu pasigėrėti.

Pagarba priklauso A. L. B. Radio Klubui už "Žvakidės" pastatymo finansavimą. Tuo savo ryžtu jis į "Žvakidę" įstātė liepsnuojančią, žvakę ir įnešė šviesos spindulį žiūrovo pilkai kasdienbei nuskaidrinti.

K. Jurgutis

BALSUOK UŽ TAIKĄ SU LAISVE IR TEISINGUMU

NIXON -- LODGE
Nepamainomi kandidatai

SUSTABDYK KOMUNIZMĄ
SUSTABDYK INFLIACIJĄ
SUSTABDYK SLINKIMĄ
Į SOCIALIZMĄ

APSAUGOK SAVO LAISVĘ
APSAUGOK SAVO SANTAUPAS
APSAUGOK AMERIKOS
GYVENIMO BŪDĄ

"BEST QUALIFIED"
RE-ELECT
Masgay
CLERK OF COURTS

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinė kolegija sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Iš dviejų renkantis geriausį

Esame gavę keletą laiškų, kuriuose mus klausia, ar Dirva tik nepasidarė respublikonų laikraštis, kad pasisakė už R. Nixoną ir C. Lodge į JAV prezidentus ir viceprezidentus. Ir net tuose laiškuose pabara, kad skaitytojų tarpe yra respublikonų ir demokratų, taigi reikia laikytis nuošaliai, kad kurio skaitytojo neįžeistų.

Reikia manyti, kad tokie patarimai, jei ir diktuojami priešingos kandidatų rėmimo politikos, yra nuoširdūs. Atseit, jie Dirvai gero link.

Tiems, kurie mano, kad R. Nixono ir C. Lodge rėmimas jau Dirvą iškraipo ir respublikonų partijos nuosavybė, tenka pasakyti, kad jie labai klysta. Dirva daug kartų šioje pačioje vietoje yra pasisakiusi, kad ji remia tuos kandidatus, kurie lietuviams ir Lietuvai gali būti naudingiausi. Sakysim, kada Clevelande į valstijos atstovus kandidatavo demokratas J. Mull-Muliolis, Dirva nė kiek nepabūgo jį remti. Bet tada lietuviai respublikonai mums nepriekaištavo, kad Dirva pasidarė demokratų nuosavybė.

JAV prezidentinių rinkimų reikalus svarstė ir Vilties Draugijos valdyba įvykusiam paskutiniam posėdyje. Ir visi valdybos nariai rado, kad R. Nixono ir C. Lodge išrinkimas Lietuvai ir lietuviams, kovojant prieš komunistinį pavergimą, pasirenkant iš esamų kandidatų, yra naudingesnis. Taigi, tie parinkti geresni kandidatai, ir siūlomi rinkti.

Taip ar panašiai yra pasisakę ir daugelis didžiųjų JAV laikraščių. Štai, kad ir visi didieji Chicagos laikraščiai arba abu Clevelando dienraščiai pasisakė už Nixon ir Lodge. O pagaliau visi Scripps-Howard laikraščiai, kurių turi net 19 ir spausdina milijoniniu tiražu. Juk jų skaitytojų eilėse taip pat yra respublikonų ir demokratų. Bet laikraščiai vadovybės rado, kad Nixon ir Lodge Amerikos vadovavimui yra geresni, tat už juos ir pasisakė. Ir tuo pasisakymu jie neįsirikio ir respublikonų partijos priklausomybę. Lygiai kaip tokį pasisakymą padaręs neįsirikio ir didžiausias latvių laikraštis, išeinąs New Yorke.

Bendroji išvada reikalauja pasakyti, kad būsimas Amerikos prezidentas bus toks, kokia dabar yra Amerikos visuomenės dauguma. Jei dauguma bus palanki sen. J. F. Kennedy pažadams — jis bus prezidentas. Jei dauguma bus viceprezidento R. Nixono pusėje — jį sveikinsim išrinkus. Bet tuo pačiu dar nereiškia, kad jei prezidentu bus išrinktas R. Nixonas ir savo vedamą politiką pasuks lietuviams ir Lietuvai nepalankia kryptimi, kad mes tylėsime. Ne. Mes kelsim visas negeroves, kaip ir anksčiau kelėm. Mes nesam linkę nutylėti nė vieno žingsnio, kuris mūsų tautos kelią sunkintų ir esamą vergiją ilgintų. Ir jei, sakysim, būtų išrinktas J. F. Kennedy, ir jis ką gero mūsų tautai ir valstybei padarytų, mes būsim pirmųjų, padėką reiškiančių, eilėje.

Ir dar viena pastaba tiems, kurie sako, o kaip bus, jei jūsų rekomenduojami kandidatai pralaimės? Atsakymas paprastas: už gerą reikalą kovojant niekam negėda pralaimėti. Už gerą reikalą kovojant, pralaimėję nė kiek neraus ir tie šimtai JAV didžiosios spaudos laikraščių.

Demokratijoje, kaip ir tikrajame sporte, ne tiek reikia didžiulius laimėjimus, kiek sąžiningu ir gerai pasiruoštu dalyvavimu. O ypač šiame krašte, kur laisvės dūrys visiemis atidarytas ir visi kviečiami, iš esamų kandidatų, išsirinkti geriausią. Gal, anot B. Railos — neapsisprendusio rinkėjo, dar ir abu kandidatai ne tokie, kokių norėtume, bet juk vienas iš jų yra geresnis.

B. G.

JI NORI TIK LAISVĖS IR SAVISTOVUMO

DIRVA yra įdomus laikraštis; malonu jį skaityti. Bet kada randi žinių, kurios nesutinka su Amerikos mokslininku, nuomonėmis (kaip Harold Robert Isaacs ir Eliot Berg), jautiesi labai nemalonai ir nežinai kuo tikėti. Pavyzdžiui, DIRVOS 120-tam numeryje, Igno Andrašiūno straipsnis "Lenkynės dėl Afrikos žemyno" žymiai skiriasi nuo visų žinių kurias aš esu ligi šiol skaičius ar girdėjęs.

Ignas Andrašiūnas rašo: "Europos žmonių genijus visam mūsų žemės rutuliui padovanojo daug netikėtai dvasinių ir medžiaginių vertybių." Jis turbūt turi mintyje prancūzų savanaudiškumą, Alžirijoje, anglų prekybą vergais septyniolikam ir aštu-

niolikam šimtmečiuose, ir baltųjų "ponų" viešpatavimą Pietų Afrikoje.

Vakarų Europos tautų "dovanas" Afrikai galima palyginti su Rusijos "dovanomis" Lietuvai. Galimas daiktas, kad "prancūzai Alžirijos dirbtinai drėkinančiuose laukuose užaugina puikiausius kviečius." Ir tai tikrai "išdava darbštaus europiečio proto ir valios." Taip pat tai rodo europiečio sugebėjimą išnaudoti žemę, nes tie kviečiai yra eksportuojami į Prancūziją, ir alžiriečiai tiek jų temato.

Afrikos žemės plotai, pagal Ign. Andrašiūną, "turėtų tarnauti ūkiškų gėrybių gamybai, kurios perteklių sunaudoję Europos rinka." Labai graži svajonė, bet Afrikos erdvės didžiausioje dalyje yra dykumos, džunglės, kalnai, ir pelkės. Ir pagal

LIETUVIŲ PARTIZANŲ KOVOS SU LENKAIS IR BERMONTININKAIS

1920-23 metais Salako, Dukšto, Zarasų apylinkėse švaistėsi ir plėšikavo Dukšto dvarininko lenko Gano

A. Mačius

samdyti partizanai. Be jų veikė dar "trzelcy Nadnemianski", siautėjo ir Zarasų kalėjimo viršininko ruso surinkti partizanai iš lenkų ir rusų.

Sužvėrėjusių lenkų partizanų buvo užpultas lietuvių kaimas Didžiasalis, 4 kil. nuo Dukšto. Susirėmėme buvo užmuštas neseniai grįžęs Amerikos lietuvis ir iš burnos buvo išlpti aukšiniai dantys. Šeimininkų dukte Labuckaitė bandė pasprukti pro langą, kad praneštų mūsų partizanams apie lenkų užpuolimą, bet buvo nušauta.

Atlikę savo niekšišką darbą, prisiplėšę, kiek su savim galėjo pasiimti turto, visi išsidangino, kartu su savim išsivesdami keletą jaunų vyrų. Juos nuvedė į Breslaują visokiais nežmoniškais būdais kankino, reikalaudami išduoti lietuvių partizanus. Pagaliau, nieko neišgavę, išlaikę virš savaitės, sužalotus paleido namo.

Porą kartų buvo užpultas Nariūnų kaimas, 4 kil. nuo Salako. Plėšikavo niekieno netrugdomi. Vėliau, atvykus drąsiam, energingam partizanui Veitui iš žemaitijos su savo vyrais, ta banda buvo likviduota.

Mūsų kariuomenės dalinių tada miestelyje dar nebuvo. Tik paskiau, už kokio pusmečio, įvygiavo pirmasis karininkas M. Isevičius (švenčioniškis) su savo kuopa, o vėliau ir kitos kuopos su savo karininkais. Jiems pribuvo saugesni ir ramesni pasijutome.

Kartą lenkų kareiviai iš Dukšto, užpuolė Gubavos

NIXONO ŽMONA...

(Atkelta iš 3 psl.)

buvęs gubernatorius ir vėliau siekęs prezidento kandidatūros Haroldas Stassenas. Jis iš politinės arenos dabar jau visai dingio.

Nixonas vėl buvo nominuotas ir laimėjo su Eisenhoweriu.

Nors prezidentas Eisenhoweris savo žmonos rinkimų kampanijoje nesivežiojo, Patricia Nixon pasidarė būtinas vaizdas jos vyro rinkimų keliuose skersai ir išilgai kraštą. Ji daug kur ir viena vyksta, kur vyras nespėja.

K.S. Karpus

ON HIS RECORD RE-ELECT

Masgay
CLERK OF COURTS

dvarą, 8 kil. nuo Salako, kur veikė lietuvių pradžios mokykla. To dvaro savininkas buvo pabėgęs pas lenkus, nes negalėjo pernešti, kad jo dvare, tame sename akmeniniame pastate, veikia lietuviška mokykla. Nubėgęs Dukštan pas lenkus karininkus paprašė, kad jie užimtų jo dvarą, žadėdamas jiems gerai atlyginti. Tie sutiko. Už valandos dvaras buvo užimtas. Tuo laiku mokykloje mokytojų dvi lietuviškos mokytojos, kurios retkarčiais surengdavo tos apylinkės kaimiečiams lietuviškus vaidinimus.

Viena mokytoja, pamąčiusi viduje neprašytus svečius, nė kiek neparodė išgąsčio ir šypsodama paprašė karininkus prie stalo. Greit atsirado užkandis ir degtinė. Jiems besivaizdant buvo duota žinia mūsų kaimiečiams apie lenkų užpuolimą.

"O kad lietuviai žinotų, kad mes čia taip linksmai baliuojame, kažin ką jie mums pasakytų?" Ir tik supėjus vienam tos žodžius pasakyti, kaip su dideliu trenksmu atsiradė dūrys ir į vidų įsiveržė lietuvių karininkas su šūku damas: "Rankas aukšty! Nė iš vietos!"

Taip netikėtai užklupti, visi pakėlė rankas, nesusivokdami kas čia atsitiko. Tuo pat į vidų įžengė daugiau mūsų kareivių ir partizanų. Ir visus nuginklavo. Buvo paimta keletas kulkosvaidžių, arklių, šautuvų.

Tas užpuolimas, kaip teisingai paimti i nelaisvę karininkai, buvo atliktas be jų štabo žinios, tik vien jų atsakomybe.

Petras Šiaudinis, užfrontės lietuvių partizanų vadas

Tuose neramiuose laikuose Salake atsirado Petras Šiaudinis, užfrontės lietuvių partizanų vadas. Ir tuoj partizanų veikla pagyvėjo. P. Šiaudinis — vilnietis, vy-

ras iš stuomens ir iš liemens, aukštas, tvirto sudėjimo. Jo žinioje buvo lietuvių partizanai Vilniaus krašte. Reikalui esant, jis juos aplankydavo, su jais pasitardavo, o tai atlikęs ir davęs savo nurodymus, vėl grįždavo į Salaką. Buto, atšargumo sumetimais, jis neturėjo. Jei turėjo kambary, tai antram aukšte ir dažnai keisdavo.

Porą kartų, prasiveržę lenkų partizanai, mėgino jį sučiupti, bet dėl lietuvių partizanų budrumo, tie jų sumanymai nuėjo vėjais.

Keletą kartų teko man matyti, kaip jo vyrukai iš užfrontės į Salaką atvarydavo sučiuptą kokį nors Dukšto dvarininko Gano samdytą partizaną. Juos perduodavo mūsų policijai ir vėl grįždavo į lenkų pusę.

Neužilgo buvo likviduoti ir Zarasų kalėjimo viršininko ruso suorganizuoti savi partizanai — plėšikai. Pats jų vadas buvo netikėtai mūsų užkluptas beplėšikaujant ir suimtas. Gabenant į Uteną ir mėginant pasprukti į mišką, buvo nušautas. O likę kiti be vado greit buvo sutvarkyti.

Vieną dieną P. Šiaudinis sužinojo iš savųjų, kad į Dukšto stotį turi atvažiuoti Paplauskas, Plečkaičio dešinioji ranka, išmokėti

(Nukeita į 6 psl.)

NOW! 4 1/4% PER ANNUM
on ALL ACCOUNTS
EARNING ON PREPAID SAVINGS
Effective Jan. 1, 1960
FREE ALUMINUMWARE WITH \$500.00 OR MORE
ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASS'N.
1447 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Blishop 2-1397
HOURS: MONDAY 9 to 8
TUESDAY, THURSDAY, FRIDAY 9 to 5
SATURDAY 9 to 1
WEDNESDAY CLOSED

ATLYGINK GERĄ PATARNAVIMĄ

Perrink
JOSEPH M. SWEENEY
SHERIFF

ELECTION: NOVEMBER 8, 1960

X **JOSEPH M. SWEENEY**

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Nuo šių metų liepos 1 dienos dividendai yra pakelti iki 4 1/4.

MUTUAL Federal SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

DEŠIMTMETIS CLEVELANDO SKAUTĖMS

Šio amžiaus sulaukę vaikai neretai primena draugams ir vyresniesiems, kad, štai, jie švęs gimtadienį ir jų nepamirškite! Neringos tunto skautės tyčia, ar netyčia, praleido tikrąją savo gimimo dieną, turbūt, kad niekas neįtarytų, jog nori dovanų. Greičiausiai jos nori pasidžiaugti, kad dar ligi šiol gyvos, kad per savo eiles praleido didelį būrį mergaičių, kurių ne viena jau greit sūs uniformas savo dukrelėms ir sūnams, kad davė progos išaugti vadovėms, kurių visoms organizacijoms ir bend-

A. Šenbergienė

gaitės, kuri iš didelės meilės tėvynei užsibrėžė milžinišką darbą ir jį įvykdė.

Taip yra su idealais: juos reikia užsibrėžti, jais reikia tikėti, o svarbiausia -- juos vykdyti, jei nenorime išnykti, kaip žolė.

Pagal Vyriausios Skautininkės J. Vaičiūnienės įsakymą, "Neringos" tunto įsikūrimo data yra 1950 m. gegužės 26 d. Pirmoji tuntininkė -- Stefanija Radzevičiūtė. Jos vadovybėje susi-

organizavo pirmoji vyr. skaučių šatrijos Raganos skiltis 1949 m. rugsėjo 8 d. Tos skilties pirmoji skiltininkė -- Malvina Rudaitytė (Švarcienė), paskiltininkė -- Stefanija Juodvalkytė, Skaučių -- Neužmirštuolių pirmoji skiltininkė -- Dana Brazaitytė (Dundurienė), paskiltininkė -- R. Sniečkutė, jaunesniųjų skaučių pirmoji skiltininkė -- Irena Chmieliauskaitė, vėliau Rita Malinauskaitė.

Be minėtų vadovių netrukus į vadovavimo darbą, kuriant vis naujas skiltis ir draugoves, įsijungė Dana Dabulevičiūtė, Irena Žilinskaitė (Kuprevičienė), Aniceta Giedraitienė, Nijolė Kersnauskaitė. Nuo pat kūrimosi dienos dalyvavo skautės: Malcanaitė Aldona, Šamatauskaitė Jonė, Dabrikaitė Mirga, Antutytė D. Gulbinaitė Gražvyda, Kavaliauskaitė, J. Vėliau -- B. Augustinavičiūtė, Gr. Galinytė, R. Galinytė, D. Musteikytė, Ir. Švarcaitė. Nuo pat įsikūrimo Tuntui talkininkavo skautininkės: B. Augustinavičienė, J. Gulbinienė, M. Žilinskienė.

Per dešimtį metų "Neringos" tuntui vadovavo 8 skautininkės: St. Radzevičiūtė, St. Juodvalkytė, J. Gulbinienė, A. Šenbergienė, A. Petukauskienė, G. Modestavičienė, M. Pažemėnienė, vėl A. Petukauskienė ir dabar -- N. Mockuvienė.

Kasmet tuntas suruošdavo stovyklas: Rocky River, Breksville, Niaurų sodyboj, Bedforde, pas Čiūtą, Derų ūkyje, du kartus Round up Lake Parke, Tautinė stovykla -- Mich. ir du kartus prie Pymatuning ežero.

Suruoštos keturios Kaziuko mugės, motinos dienos minėjimai, 16 Vasario minėjimai, Kalėdų eglutės ir daug kitų minėjimų ir pramogų. Neretai skautės talkininkavo bendruomenėi ir kitoms organizacijoms.

Per dešimtį metų "Neringos" tuntas pergyveno ne mažą audrą ir pasikeitimų. Iš trem-

Amerikoje gimusi lietuvaitė P. Ambroziejūtė ir vyr. sktn. D. Kesiūnaitė uždega Rocky River stovykloje laužą.
V. Bacevičiaus nuotrauka

ruomenėi taip trūksta. Pagaliau turbūt džiaugiasi ir nenustoja tikėti, jog skautybė palieka pėdsakų charakteriui visam gyvenimui. Kad tu, kurios davė skautės žodį, žodžiu galima pasitikėti, kad jas pažins kiekvienas ne iš uniformos, bet iš artimo meilės ir gero darbelio, iš draugiškumo ir mandagumo, iš gamtos meilės, iš drausmingumo ir pagarbos vyresniesiems, iš linksmo guvaus būdo, iš taupumo, blai-vumo ir skautumo savo mintyse, žodžiuose ir veiksmuose. Pagaliau iš jų įsitikinimo, jog šios visos ypatybės padarys jas gero mis lietuvaitėmis, kurios nepamirš kenčiančios tėvynės, jos kalbos, jos dainų ir papročių. Ir nesigailės darbo, kaip Neringa, jai vaduoti.

Neringa? Ji padavinuose yra stipri ir ištverminga mergaitė, kuri norėdama išgelbėti prieš apsuptus karius prie Baltijos, supylė smėlio pylimą per marias prie Nemuno, nešiodama smėlį savo prijuostėje. Ta siaurutė smėlio juosta tebevadinama jos vardu. Vardu didvyriškos mer-

1951 m. Breksville stovykloje: Sapockytė, Velyvytė, Žydavičiūtė, Vaivadaitė, Malinauskaitė.

Clevelando skautės 1950 m. Rocky River stovykloje su savo vadove (dešinėje) Malvina Rudaityte-Švarcienė.

Clevelando skautės ir skautai 1950 metais prie Dr. J. Basanavičiaus paminklo lietuvių darželyje. Sėdi iš kairės: S. Juodvalkytė, V. Braziulevičienė, S. Radzevičiūtė -- pirmoji tuntininkė, J. Žilinskaitė, A. Dabulevičiūtė, M. Pažemėnienė, V. Sniečkus, V. Kizlaitis. Užpakaly: V. Juodvalkis, V. Raulinaitis, D. Kesiūnaitė, M. Balčiūnaitė, N. Kersnauskaitė, D. Antulytė, J. Laikūnaitė, L. Braziulevičiūtė, R. Malcanaitė, V. Muliolis, Knystautas, Minkūnas.

1950 m. Clevelando skaučių stovyklos vadovybė: S. Radzevičiūtė, S. Juodvalkytė, J. Gulbinienė.

ties, Vokietijoje, atvykusios skautės veržė veržėsi būti skautės, išskylauti, stovyklauti. Po 10-ties metų jos vis daugiau reikalingos vyresniųjų paraginimo, bet jų skaičius Clevelande vis dar netoli 100.

NEW YORK

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania šventė New Yorke

Lapkričio 12 d., 6:30 val. vak., Cypress Manor salėje -- 1710 Cornelia St. (kam-pas Cypress ir Myrthle Avenue) Ridgewood, New York, įvyks L. S. T. Korp! Neo-Lithuania New Yorke metinė šventė. Iškilmingoje sueigoje juniorai bus pakelti į seniorus. Šokiams gros Rutenio orkestras. Bus vaišės.

• Atpigintų knygų iki 90 nuoš. galima įsigyti iš Gabijos leidyklos, kuri paskelbė metinį knygų išpardavimą. Sarašai išsiunčiami parašius šiuo adresu: Gabija, 87-85 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

THE MAN WITH EXPERIENCE
RE-ELECT
Masgay
CLERK OF COURTS

1956 m. stovykloj prie Round up Lake, kuriai vadovavo J. Laikūnaitė (dešinėje). D. Benokraitytė raportuoja tuntininkei A. Petukauskienei (vidury).
V. Bacevičiaus nuotrauka

1951 m. Breksville stovykloje: A. Bajoraitytė ir D. Dabulevičiūtė prie palapinių statymo darbų.

Draugininkės R. Malinauskaitė ir R. Stravinskaitė su sktn. M. Žilinskiene aptaria laužo programą.

1960 m. Clevelando jaunosios skautės ilsisi su vadove M. Švarcienė lietuvių darželyje.

Kiti rašo

Blaiviai žiūrėdama daug matė

Veronika Zlotkienė, iš Rochester, N. Y., šiais metais, su vadinamąja progresyvių ekskursija lankėsi Lietuvoje. Ji savo įspūdžius dabar pasakoja "Darbininke". Štai jų dalis:

"PROGRESYVIEJI" -- LIETUVIŲ TAUTOS IŠDAVIKAI

Į klausimą, kaip žmonės žiūri į Amerikos ir Kanados lietuvių svečius, V. Zlotkienė atsakė, kad daug kur girdėjo šurkščiai sakant:

"O ko jūs čia atvažiuote; jūs išgamos Lietuvos!" Kai kur net bijojusi, kad nesumuštų. Ji sako, nebandyk vadinti draugu ar draugučiu, nes taip kreipdamasis tikriausiai užsitrauksi neapykantą. Visai kita kalba, kai kreipiesi "broliai ir sesės lietuviai"...

Klaipėdoje gatvėse girdėjusi kalbant vokiškai, ypač jaunimą.

Vilniuje -- lietuvių 30 proc., Kaune 80 proc., Klaipėdoje 60 proc. Taip jiems aiškino oficialūs jų palydovai, kurių tarpe buvęs ir Albinas Sutkus, buvęs Jokūbo Stuko palydovas per Velykas.

Kai viena progresyvioji vietoje vietoje pradėjusi sukti "drauguti, žiūrėk, kokią jūs pažangą esat padarę", tai vyriškis už tokius žodžius taip piktai į ją pažiūrėjęs, kad viešnia tuoj nutilus. "Draugas" galima var-toti tik tarp oficialių valdžios žmonių Kaune, Vilniuje.

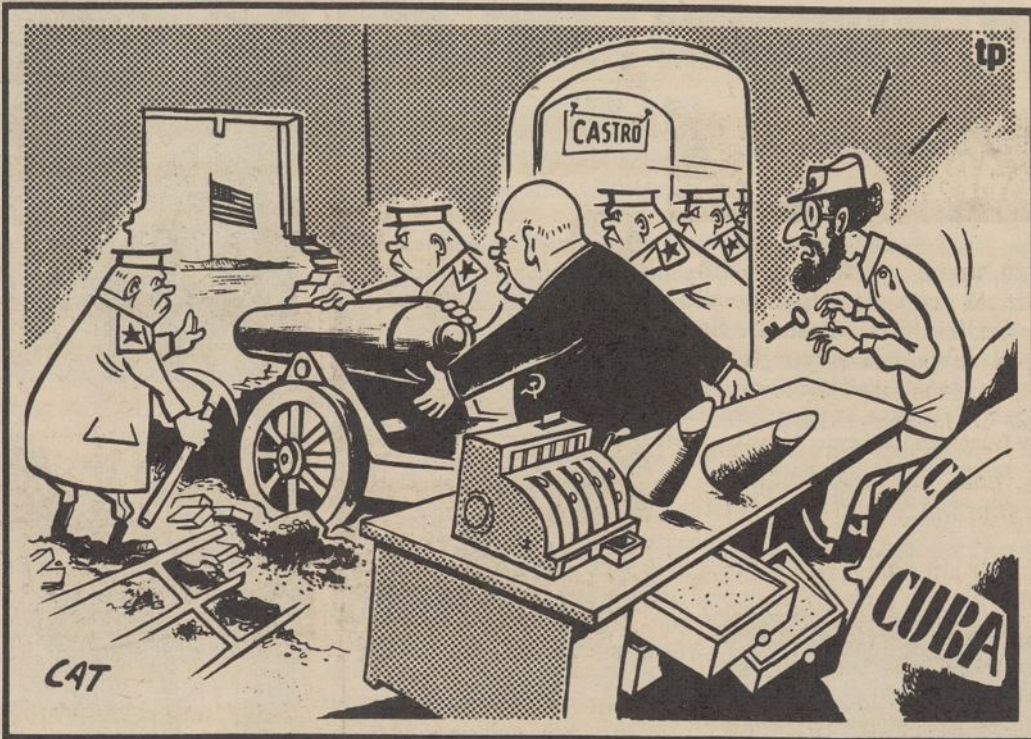
BASOS MERGINOS MAIŠĖ
CEMENTA
Rodos, prie Vilniaus, greičiau-siai tai buvę rusų karių kapai,

gerai dabar neatsimenanti, ten esąs jiems atminti pastatytas aukuras, kur deganti "amžina šviesa". Ir jos nustebeimui, basos mergaitės ant pečių lašais nešė vandenį ir jį su cementu ir žvyru maišė. Jos statė kapų sieną. Labai mažai prie viešųjų darbų naudojamos mašinos, dar vis naudojama žmogaus jėga. Net Maskvoje, kur ji buvo apgyvendinta, moterys anksti rytą viešbučių koridorius ir laiptus valė be elektrinių siurblių, rankomis, su šlapiais skudurais.

O KĄ TEN VEIKIA RAŠYTOJAS DR. A. MARGERIS

Esą dr. A. Margeris paseno ir suvaikėjo. Palikus jį Kaune bežiūrinėjantį, sakęs, kad rašęs kažkokią knygą. Ir ji nesuprantanti, kodėl jis pasidarė toks ištikimas Maskvos tarnas.

Be Maskvos dabar Lietuvos nepamatyti, sako V. Zlotkienė. Ir jie pirmiausia buvo nuskraidinti į Maskvą, o tik po to labai prastu lėktuvu pervežti į Vilnių. Vilniuje tikrai gražiai buvę sutikti. Bet giminių nei prie vaišių stalo, nei į tą patį autobusą nepriėmė. Todėl ir gražios vaišės ir įvairios prakalbos tik varginę ir nervinę, kada už durų jų laukė kelis de-

-- Aš maniau, kad jie norėjo tik cukraus nusipirkti!...

nėjimą, kas ir kiek galėtų konkrečiai prie statybo prisidėti. Keletas asmenų yra pasižadėję prisidėti tūkstantinėmis.

Organizatoriai jokių lėšų dar neturi, o su išlaidom jau pradeda susidurti. Atjausdama tą būklę, vietos Bendruomenės valdyba pirmoji, visai nelaukta, paskyrė 50 dol. pradinėms išlaidoms padengti.

Laukiam iš Lietuvos

Vienas omahietis jau prieš pustrėčius metus yra sudaręs savo 3 šeimos nariams dokumentus atvykti į JAV. Tuo reikalu jis yra parašęs įvairiems asmenims keliolika laišku, kurie, jo manymu, galėtų padėti.

Prieš porą savaitių jis gavo laiškus iš Sovietų ambasadoriaus Washington'e ir Amerikos ambasadoriaus Maskvoje, kuriuose pranešama, kad jo šeimai Lietuvoje duotas leidimas ir vizos išvykti.

Rep.

OMAHA

Isteigta LNF atstovybė

Šiomis dienomis čia buvo įsteigta Lietuvos Nepriklausomybės Fondo atstovybė, kurią sudarė pirm. — J. Povilaitis ir nariai: J. Smailys ir V. Šarka. Iki šiol aukos LN Fondui buvo persiunčiamos vieno asmens rūpesčiu. Praktika parodė, kad aukų rinkimas ir per vieno asmens atstovybę buvo gana apčiuopiamas. Trijų metų duomenys štai ką parodė:

1957 metais 13 asmenų aukojo 37 dol., 1958 metais 20 asmenų aukojo 73 dol., o 1959 metais 26 asmenys aukojo 125 dol.

LNF Centro paskelbta 1960 metų apyskaita rodo, kad Nebraska (tiksliau būtų tik Omaha!) LNF atidavė daug didesnę auką (ir pakliuvo į "kiti" skyrelį), negu New Yorkas, Kalifornija, Ohio ar Pensilvanija!

Kodėl taip atsitiko? Geriausią atsakymą galėtų į tai duoti LNF rėmėjai iš minėtų valstijų.

Taigi — pas didesniuosius aukos mažėja, o pas mažesnius — auga!

Lietuvių namų reikalai

Lietuvių namų statybos klausimą nagrinėjanti stu-

dijinė komisija vasaros metu pravedė platų susirašinėjimą su kitose kolonijose esančių lietuviškų namų valdybomis.

Šiuo metu studijinė komisija rengiasi ištirti teisinį namų statymo reikalą ir rengiasi pravesti apklaus-

Mės kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

Ofiso telef.: MAin 1-1773

Rezidencija: OL 7-2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudose-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morigėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

27 YEARS EXPERIENCE

RE-ELECT

Margay

CLERK OF COURTS

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

LIETUVIŲ PARTIZANŲ...

(Atkelta iš 4 psl.)

plečkaitininkams algas. Nurodytą dieną ir valandą P. Š. su savo vyrų kais jų laukė stoty. Paplauskui išlipus iš traukinio, prie jo prisistatė partizanai "plečkaitininkai", nuvedė jį į vieną šaltinį namą, nuginklavo ir atėmė pinigų, skirtus algoms mokėti. Jį patį, per frontą, nugabeno į Uteną ir perdavė komendantui.

Kartą važiuojant dviračiu netoli švenčionių, jį sustabdė lenkų žandarai, reikalaujantys parodyti dokumentus, nes įtarė, kad tai gali būti paieškomas lietuvių partizanų vadas Šiaudinis. Šis ramiai sustojo, įkišęs ranką į kišenę dokumentu, ištraukė revolverį ir su paklausėju susitvarkė. Tat neveltui lenkai buvo paskyrę 10,000 zlotų už jo galvą. Kartą buvo lenkų partizanų netikėtai užkluptas ir apsuptas, bet ir čia, nepradaręs lygsvaros, paspruko. Jam, kaip vietiniam gyventojui, buvo gerai pažįstami visi keliai — keleliai, visi tiltai — telteliai švenčionių rajone.

Jis gaudavo visus lenkų išleistus atsisaukimus lietuvių kalba, skirtus Nepriklausomos Lietuvos lietuviams, raginančius gyventojus nuversti teisėtą valdžią ir dėtis prie turtingos Lenkijos. Taip pat gaudavo ir abudu plečkaitininkų laikraščius, kurių vienas buvo leidžiamas Lydoje, o kitas Rygoje. Tą visą gaunamą "literatūrą" jis man atiduodavo, o aš persiūsdavau į Kauną V. Uždaviniiui, tuometiniam "Mūsų Vilniaus" redaktoriui.

P. Šiaudinis vėliau priklauso prie L. T. S. Salako skyriaus, buvo jos valdyboje. 1940 m. bolševikams įsibrovus į Lietuvą, jautėsi nesaugiai, slapstėsi, namie nemiegodavo, tačiau vieną naktį buvo užkluptas savo ūkyje ir išgabentas į Sibirą. Jo likimas nežinomas.

(Pabaiga kitam numeryje).

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T.V.

SALES AND SERVICE

PAPIGINTA KAINA PARDUODA TELEVIZIJOS IR TELEFUNKEN RADIJO APARATUS.

11615 Detroit Ave.

LA 1-4669

CLEVELAND 2, OHIO

LIETUVISKI SORIAI, JUODA DUONA. AUŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWainig 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti..... Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:..... Name

No. Street City State

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVISKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parąpinimas ir pinigų parąpinimas į visus kraštus TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES APDRAUDA Kur tik besiruošiate kelionėi, tuoj susitikit su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TRECIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: MArket 2-4867

IŠRINKIT...

ALBERT D.

NESBITT

JUDGE

COMMON PLEAS

COURT

Division of Domestic Relations

JANUARY 8, 1961 TERM

KODĖL JŪS TURĖTUMĖT IŠRINKTI
ALBERT D. NESBITT, TEISĖJU:

Jo nepalyginamas išsilavinimas, jo intelektualinis subrendimas, jo jauna energija ir jo ilgas ir gilus patyrimas yra reikalingas pašalinti susirinkusias Domestic Relations bylas, kurios spaudžia teismą ir padeda įsigalėti nepaklusnumams, įstatymų nesiskaitymams ir kitoms socialinėms problemoms mūsų vietovėje.

• IŠSIMOKSLINIMAS

High School (Honors) — B. S. (Electrical Engineering) — LLB (Cum Laude)
DOCTOR of JURIS PRUDENCE

• PATYRIMAS

Engaged in law practice in State and Federal Court for 20 years. Taught law at Cleveland Law School and Cleveland-Marshall Law School (Conflicts of Law).

Member — Cuyahoga County Bar and American Bar Association. Trustee of Cuyahoga County Bar Ass'n. for 16 years.

JŪSŲ TEISĖ IR LAISVĖ YRA TOKIA, KOKIE YRA JŪSŲ
IŠRENKAMI TEISĖJAI.

Nesbitt for Judge Committee — Joseph Alexander, Chairman

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• „Neringos“ tunto skautės maloniai kviečia tėvelius, rėmėjus ir visus clevelandiečius dalyvauti tunto dešimtmečio minijime - vakare, kuris įvyks spalio 30 d. (sekmadienį), 4 val. po piet, punktualiai, Lietuvių salėje.

Programoje: iškilminga tunto sueiga. Po to meninė dalis, išpildoma visų skautėlių. Gausus bufetas ir šokiai grojant Neolithuanų orkestrui.

• Skautų Tėvų Komitetas širdingai dėkoja visiems, darbu bei auka prisidėjusiems prie koncerto-baliaus, įvykusio rugsėjo mėn. 10 d., surengimo.

• Grandinėlės nariai ir jų tėveliai praėjusį sekmadienį Čiurlionio namuose turėjo jaukų susirinkimą. Pasiūlyta sėkminga grupės veikla, tartasi dėl jos ateities ir priimta pasiūlymai suburti daugiau jaunimo ir prašyti L. Sagį toliau grupę vadovauti. Jaunimo vardų kalbėjo A. Šenbergas, tėvų komiteto ir administracijos S. Laniauskas ir J. Garla.

Grupę prieš 7 metus įkūrė L. Sagys ir jai visą laiką vadovavo. Malonu pažymėti, kad ne tik L. Sagio, bet ir A. Sagienės paaukotas darbo laikas nenuėjo veltui. Šiais metais labai sėkmingai praėję koncertai Chicagoje, Detroite, Clevelande ir Kanadoje parodė, kad iš to-

kių meno kolektyvų, Grandinėlė yra pati stipriausia.

Susirinkimo metu L. Sagiui ir poniai buvo įteikta P. Vėbros medžio drožinys — Vargo mokykla.

Prie užkandžių ir kavutės tėveliai dalinosi išpūdžiais, o jaunimas šoko. J. G.

• Liet. Skautų Sesių Vyriausia Skautininkė L. Čepienė, atvykusi dalyvauti „Neringos“ tunto dešimtmečio minijime, sutiko praversti ateinančių penktadienį ir šeštadienį pavyzdines suėigas visiems tunto vienetams. Ji taip pat susitiks su skautininkėmis ir žydinietėmis šeštadienio vakarą p. Juškėnų namuose.

PERRINKIT E.J. MASGAY
CLERK OF COURTS

Emil J. Masgay tam darbui turi 27 metų patyrimą. Jis yra baigęs St. Stanislaus parapijinę mokyklą, South High, John Carroll ir Western Reserve Law School. Per tuos 27 praktikos metus jis yra dirbęs įvairiuose teismo skyriuose. Savo darbe jis naudoja naujuosius metodus, kurių pažinti atvažiuoja panašius pareigūnai ir iš kitų vietovių. Obe to jis taupus ir daug mokesčių mokėtojų pinigų yra sutaupęs

“HAS THE KNOW HOW”
RE-ELECT
Masgay
CLERK OF COURTS

ELECT
ROBERT C. BROWNING
CANDIDATE FOR
STATE REPRESENTATIVE
REPUBLICAN, NOVEMBER 8, 1960
IS WELL QUALIFIED. HAS THE ABILITY
AND INTEGRITY

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND - EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

**SUPERIOR
SAVINGS**

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH - SUPERIOR AVENUE

LIETUVIŲ KLUBAS
ir
SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengimus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue

EX 1-1143

Spalio 23 d. Clevelande įvyko tautinių šokių grupės „Grandinėlės“ narių ir tėvų susirinkimas, kuriame buvo pasitarta dėl tolimesnės veiklos ir pagerbti grupės įsteigėjai L. ir A. Sagiai. Nuotraukoje: kairėje sėdi L. Sagys, Toliau pirmoje eilėje matyti: Stankaitienė, Kasparavičienė, Sagienė, Žygenė, Gaižutis, Laniauskas, Šenbergas.

V. Plodžinsko nuotrauka

patobulindamas ir atpigindamas darbą. Jį remia demokratų organizacijos, AFL-CIO, vadovaujantieji laikraščiai ir kt. sk.

PERRINKIT J.M. SWEENEY
ŠERIFU

Joseph M. Sweeney, Cuyahoga County šerifas, pasižymėjęs savo darbe, įvykstančiuose lapkričio 8 d. rinkimuose turi būti vėl perrinktas. Jo dirbamas darbas yra be priekaištų, jis yra pasiruošęs abejoms savo darbo sritims — kriminalinei ir civilinei. Jis yra remiamas apskrities demokratų vadovybės, daugelio darbo ir visuomeninių organizacijų. Todėl balsuotojas, už jį atidavęs balsą žinos, kad toje srityje dirbs prietęs vadovas. sk.

BALSUOKIT UŽ ALBERT D.
NESBITT

Common Pleas Court teisėjas

Albert D. Nesbit yra baigęs geriausiais pažymiais vidurinę mokyklą ir aukštuosius teisės mokslus. Daugiau kaip 20 metų

praktikuoja teisę kaip advokatas valstijos ir federaliniuose teismuose. Jis mokė Cleveland Law School ir Cleveland Marshall Law School. Yra narys Cuyahoga County Bar ir American Bar Association. Taip pat 16 metų Cuyahoga County Bar Association išdininkas.

Teisėjo darbai yra pilnai pasiruošę, tat balsuotojai, už jį atiduodami balsą, atiduos už geriausią būsimą pareigūną. sk.

**AUTOMOBILISTŲ
DĖMESIUI**

Lietuviškas garažas — Quik Auto Service, 1304 East 9 St., telef. TO 1-1673, siūlo visus tuos patarnavimus pigiai, greitai ir sąžiningai. Visą spalio mėn. su kiekvienu pilnu „Tune-up“ arba pilnu setu stabdžių, nemokamai duoda 6 kvortas Antifreeze, geriausios kokybės, kuris pilnai apsaugos motorą visokiuose žiemos šalčiuose.

ELECT

HARRY J. PEKAREK
COUNTY TREASURER

HONEST - HAS THE ABILITY AND
WELL QUALIFIED REPUBLICAN

General election November 8, 1960

**GERESNI NAMŲ STATYTOJAI
VISUOMET ISTATO
MONCRIEF**

Sildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

**BEFORE YOU BORROW
TO BUY A HOME**

**GET OUR LOW RATES
AND HELPFUL TERMS**

OUR ESCROW SERVICE
PROTECTS YOU WHEN
BUYING OR SELLING
REAL ESTATE

JŪSŲ DRAUGAMS

**DIRVOS
BŪTINAI
REIKIA**

KAS DIRVOS NESKAITO - DAUG NUSTOJA!

Kodėl jūs savo draugams tik linkit viso geriausio?

Jūs verčiau jiems tai padarykit: pasirūpinkit, kad jie gautų DIRVĄ!

Užpildykit ir atsiųskit mums šią atkarpą:

DIRVA

6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

PRADEKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐

Kaip mano dovana, už kurią apmoku naujiems skaitytojams taikomu papigintu tarifu:

už 3 mėnesius — \$2.00 ☐

už 6 mėnesius — \$4.00 ☐

už pirmus metus — \$8.00 ☐

(Pažymėkite atitinkame langelyje savo užsakymą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote kaip dovana).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

Vėlionė, Antrojo pasaulinio karo audrų blaškoma, karo veiksmams pasibaigus, 1945 m. pirmiausia apsigyveno Konstanzos mieste, prie Badeno, o vėliau Radolfzellio mieste, prie Zellerio ežero, tarnaudama prancūzų karinėje tarnyboje. Ištekėjusi už Prancūzijos armijos kapitono Paul Alary, Radolfzellio įgulos karininku ramovės — viešbučio direktoriaus. Jie savo asmeninį butą padarė įvairiais reikalais. Į tą miestą užklystančių mūsų tautiečių vaišingo sustojimo vieta. Kiekvienas geros valios lietuvis, atsiradęs Radolfzelly, kapitono Paul ir Vilgelminos K. Alary buvo priimtas bei vaišinamas, kaip artimas giminė.

Alary šeimos namai buvo ypač reikšmingi Lietuvos Diplomatinių Tarnybų, Vliko, Lietuvių Raudonojo Kryžiaus, Bažnytinio dignitorų ir kitų veiksmų veikėjams, kurie iš Vakarų Vokietijos tarnybinių reikalais pro Radolfzellį keliaudavo į Šveicariją. Visi tie veiksniai, 1945 - 1945 m. Alary šeimoje yra patyrę retą vaišingumą bei kitokią moralinę bei materialinę paramą.

Baigiantis prancūzų kariniai okupacijai, kapitonas Paul Alary išėjęs atsargon, su šeima grįžo į Prancūziją, kur yra vedęs stambios apdraudos agentūros, Paul ir Vilgelmina Alary augina mažametę dukrelę.

Mūsų tautiečiai, kurie asmeniškai pažinojo kapitoną Paul ir Vilgelminą Alary bei yra svečiausi jų vaišinguose namuose, padarytų žmogišką pagūdą, pasiūsdami užuojautą tam tauriam ir nuoširdžiam lietuvių tautos bičiuliui, netekus mylimos žmonos ir motinos. Užuojautą prašoma siųsti tokiu antraščių:

Monsieur Paul Alary, 16 Boulevard de Brienne a Moissac (Tarn et Garonne), France.

Vytautas Braziulis

• Atpigintų knygų iki 90 nuok. galima įsigyti iš Gahijos leidyklos, kuri paskelbė metinį knygų išpardavinimą. Sąrašai išsiunčiami parašius šiuo adresu: Gabija, 97-85 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

DIRVA

Nr. 124

1960 m. spalio 28 d.

KAS IR KUR?

• Mūsų Pastogė, Australijos lietuvių savaitinis laikraštis, išleido 600-tąjį numerį.

• Draugo metinė prenumerata, kaip praneša administracija, nuo lapkričio 1 d. pakeliama 1 doleriui.

• Vasario 16 Gimnazijos naujuoju direktorium paskirtas kun. dr. L. Gronis.

• Justinas Kirvelaitis, sporto darbuotojas bei kitų jaunimo organizacijų veikėjas ir kartu Dirvos bendradarbis Chicagoje, susižiedavo su Vilūne Malioriūte. Vestuvės numatomos sekančiais metais.

• Chicago Jaunimo Centre, lapkričio 12 d. bus rodomi garsniai filmai Lietuva — Europos nugalėtoja ir Tremties mokykla. Seansą rengia sporto klubas Aras.

• Dr. H. Montvilienė spalio 26 d. RCA bendrovės siunčiama tarnybos reikalais išskrido į Tucson, Arizona. Ta pačia proga Dr. H. Montvilienė lankysis ir Phoenix, Arizona ir Meksikoje.

• A. L. Tautinės S-gos Chicago skyrius BATAAN Hall, 4046-50 So. Western Ave., spalio 29 d. ruošia sašlyko vakarą. Pradžią 8 v. v. Vietos užsakomos ir pinigai iš anksto sumokami adresu: P. Vėbra, 2645 W. 18th St. nuo 5-6:30 v. v., tel. CR 7-2478. Kviečiame visuomenę dalyvauti.

• A. Siliūnas, iš Chicago, Dirvos sukakčiai atsiuntė \$5.00 auką.

• Knygų išpardavimas, kurį ir šiemet paskelbė Gabijos leidykla, bus iki gruodžio 31 d. Kai kurios knygos atpigintos net iki 90 nuoš. Prašykite katalogo šiuo adresu: Gabija, 87-85 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

ANASTAZIJAI DANAUSKIENEI

mirus, jos dukterims VERONIKAI KIZNIENEI, IRENAI JAROSEKIENEI, TATJANAI CORNEUX, anūkėms DALIAI GREBLIŪNAITEI, RAIMONDAI ir MARGARITAI JAROSEKAITEMS ir jų šeimoms ir artimiesiems reiškia širdingą užuojautą

Jonas Našiūnas

Mielajam

DR. STEPONUI STANKUI

per anksti išsiskyrus iš mūsų tarpo, Jo žmona ELZBIETĄ didžio skausmo valandą giliai užjaučiame ir kartu su ja liūdime

Bronius Nemickas ir šeima

Mūsų mielam prieteliui

DR. STEPONUI STANKUI

mirus, jo žmonai ELZBIETA skaudaus liūdėsio valandoje reiškiamo gilią užuojautą

K. Žemeckas ir A. Gasperaitis

PADĖKA

Visiems, žodžiu ir raštuman užjautusiems ir man padėjusiems mano gilaus liūdėsio valandoje, brangiajam vyrui BRUNONUI KALVAIČIUI mirus, ypatingai draugams, pažįstamiems, visom organizacijom ir visiems, padėjusiems velionį amžinojo poilsio vieton, reiškiau širdingą padėką.

Taip pat dėkoju laidotuvių direktorei Ponai Zaleckienei už nuoširdų patarnavimą.

ELENA KALVAITIENĖ

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Bronės Paplėnienės ir dukterų padėka

Mano mylimam vyrui ir mūsų brangiam tėveliui Dr. Jonui Paplėnui taip staiga ir netikėtai iš mūsų tarpo išsiskyrus, eilę organizacijų, artimųjų, draugų ir pažįstamų padėjo mums pakelti tą sunkų smūgį ir pasirūpino a.a. Jono kelioms amžino poilsio vietai iškilmingumui ir puošnumu.

Negalėdamos kiekvienam asmeniškai padėkoti, naudojames spaudos skiltimis.

Už puošnias gėles ir pareikštą užuojautą nuoširdžiai dėkojame -- Am. Liet. Tautinės S-gos Centro Valdybai, L.S.T. Korp., Neo Lithuanijai Chicagoje, Vilčiai ir Dirvai, New Yorko tautininkams, A. L. T. S-gos Chicago skyriui, A. L. T. S-gos East Chicago tautininkams, Gintarėms, Juodkrantės jūrų skaučių tuntui, A. L. T. S-gos I ir II skyr., New Yorke, Laisvajai Lietuvai ir LAS Chicago skyriui.

Korp. Neo-Lithuania Centrai ir Clevelando, New Yorko, Toronto, Worcester, Los Angeles, Adelaidės (Australija) padaliniai, Lietuvių Enciklopedijai, Lietuvių Taut. Akademiniam Sambūriui, Lietuvos Nepriklausomybės Talkai, Lietuvos Nepriklausomybės Fondui, A. L. T. S-gos Bostono, Clevelando, Ro-

chesterio, St. Louis, Baltimore, Los Angeles, Elizabeth ir Adelaidės skyriams, buv. Bonnos U-to studentams ir L. B. Chicago Ap-dos Valdybai, Žurnalistų S-gos Chicago skyriui dėkojame už pareikštą užuojautą.

Mūsų gili padėka priklauso Chicago neolithuanams, pagerbusiems filisterį Joną koplyčioje garbės sargybonis ir nešusiems jo palaikus paskutinėje jo keliuonėje. Taip pat dėkojame Am. Liet. Taut. S-gos Centro Valdybai už nešimą karsto, lydintį bažnyčią; Šv. Kryžiaus bažnyčios vikarui kun. Stašui už pamaldas ir paskutinį patarnavimą bažnyčioje, koplyčioje ir Šv. Kazimiero kapinėse, kun. Celiežiui, kun. Urbanui ir kun. Sugintui už sukalbėtas maldas koplyčioje; atsiveikiniams žodį tariusiems -- Dr. J. Bartkui (Viltis), M. Valiukėnui (Neo-Lithuania) ir inž. Eug. Bartkui (A. L. T. S-gos Centras); Margučio radijo programoje Veliuonį paminėjusiems Br. Dirmeikiui ir J. Jurkūnui bei Barcus radijo valandėlei; spaudoje į apibūdintiems -- B. Gaidžiūnui, V. Rasteniui (Dirva), M. Valiukėnui (Dirva ir Draugas), žurnalui Margučiai, laidotuves gražiai ir rūpestingai tvarkiusiam direktoriui J. F. Eudeikiui.

Mūsų ypatinga padėka priklauso Dr. A. Taurui suteikusiam a.a. Jonui taip skubią ir rūpestingą pagalbą.

Didį mūsų sielvartą palengvinusiems a.a. Jono ir mūsų draugams -- Dr. L. Griniūtei-Glemžienei, H. A. Janukaičiams, Z. D. Adomaičiams, operos solistei Alei Kalvaitytei-Velbasieni, už gražų giedojimą bažnyčioje, M. Eidrygienei, E. F. Kolbams, E. J. Karužams, E. J. Bartkams, D. Eug. Bartkams, V. J. Jurkūnams, B. T. Blinstrubams, B.

VIRŠUJE: Vyrų choras "Vytis" savo dešimtmečio koncerte Chicagoje spalio 2 d. su Chicago simfoninio orkestro nariais. Dainuoja solistė D. Stankaitytė, diriguoja A. Kučūnas.

Dabartinė Chicago Lietuvių Vyrų Choro "Vytis" valdyba, pravedusi dešimties metų kultūrinės veiklos minėjimą Chicagoje, iš kairės: Vladas Vaišvila, Algirdas Trinkūnas, Vladas Stropus, Vytautas Radžius -- pirmininkas, Eugenijus Gerulis, Petras Čelkis ir Kazys Skaisgirys.

N. Gaidžiūnams, V. E. Rasteniams, A. Rudokams, P. Vebroms, V. Br. Nemickams, Dr. S. O. Biežiams, Dr. A. J. Šabanams, Algiiui Šabanui, M. A. Dausams, V. F. Zentiniams, H. M. Paškevičiams (už paruošimą laidotuvių filmos), K. A. Laikūnams, J. V. Kokliams, J. J. Daunorams, A. Steponavičienei, I. A. Sprindžiūnams, E. R. Nemickams, D. J. Gauriliams, Dr. V. Tauro Šeimai, J. V. Didžiuliams (Kolumbijoje), S. F. Stungevičiams, S. S. Mockams, I. V. Kasniūnams, A. T. Briškaičiams, G. L. Andrijauskams, Dr. J. Pavilioniui, A. Neverauskieniui, B. Kapočiūtei, J. Grigas ir Co., M. A. Motuzams, J. Sadūnams, B. J. Smetonams, St. Pr. Basčiams, V. J. M. Mažeikams, Ant. A. Vaitkams, F. N. Taruliams, H. V. Bagdonams, A. J. Šimkams, S. Traškams, V. M. Bankauskams, D. P. Griganavičiams, V. Skirmuntams, E. S. Stankams, K. Žemeckui, A. Gasperaičiui, H. Macijauskui, P. Bulkei, J. M. Kapočiūnams, R. J. Čiuberkiams, A. Siliūnui, P. Lukošui ir visiems kitiems, čia nesuminėtiems, a.a. Joną pager-

busiems atsilankymu koplyčioje bei šv. mišių aukomis ir mūsų paguodusiems, tariame širdingiausių padėkų žodžius.

BRONĖ PAPLĖNIENĖ IR DUKROS

TORONTO

KORP! NEO LITHUANIA skyriaus narių sueiga įvyks lapkričio 6 d. 4 val. p.p. Lietuvių Namų antrojo aukšto patalpose.

* ŠEIMOS, leidžiančios vaikų šeštadienį lietuvių mokyklą, šiais mokslo metais moka 10 dolerių. Nėpasiturinčios šeimos nuo mokesčio visiškai atleidžiamos. Yra pageidaujama, kad minėtas mokesčius būtų sumokėtas iki š. m. gruodžio 15 d.

* ŽIDINIO skautų sekmadienio popietė-arbatėlė, įvyks spalio 23 d. Prisikėlimo parapijos patalpose, praėjo gana gražiai, nepaprastai dideliu pasisekimu. Arbatėlės metu buvo plačiai nu-

pasakota lietuvių tremtinių gyvenimo sąlygos Sibire.

I Vakaru Pasaulį kas kartą vis plačiau prisiveria, buvusios hermetiškai uždarytos durys ir dabar jau niekam nėra jokia paslaptis, kad Sovietinė Rusija dar tebelaukia milijonus žmonių vergų stovyklose, kur gyvenimas pasibaisėtina skurdus,

DETROIT

Nauja santariečių vadovybė

Šių metų spalio 21 d., Detroito Studentų Santaros skyriaus atskaitiniame susirinkime, buvo išrinkta nauja valdyba.

Spalio 22 d. valdybos posėdyje valdyba pasiskirstė pareigomis:

Jonas Šostakas — pirm. Dana Zaicaite — sekretorė, Rimgaudas Švoba — socialinių reikalų tvarkytojas ir Algis Skorupskas — išdėninkas. D. Z.

BROCKTON, MASS.

Kviečiame į gerą koncertą

Lapkričio 6 d., 3 val. po pietų Brocktono skautai-ės, šv. Kazimiero parapijos salėje rengia koncertą. Dalyvaus Bostono mišrusis choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio, operos solistas Stasys Santvaras ir mergaičių trio.

Tikimasi, kad šis koncertas sutrauks daug dainų mėgiančių klausytojų tiek lietuvių, tiek ir kitataučių.

V. S.

* Maskva, pradėdama derybas su Suomija dėl naujos sienų sutarties, pareikalavusi, kad Suomija neteiktų politinės prieglaudų pabėgėliams iš anapus geležinės uždangos, Suomiai tuoj pat tą reikalavimą atmetė.

* Kongo karinis režimas pažadėjo Jungtinėms Tautoms, kad suvaldys savo neklusnią armiją. JT misija buvo grąsinusi nuginkluoti Kongo armiją, jeigu chaosas tęsis ir toliau.

Pulk. Kazys Ališauskas (kairėje), kuriam Chicago ramovėnų susirinkime buvo įteikta II-ji premija už geriausį rašinį Karyje 1959 metais.

B. Beržinio nuotrauka